

Dlaczego król nie może wspinać się po drzewach?

Alina Konior
Justyna Oberman

Scenariusz lekcji

**Poradnik metodyczny do języka hiszpańskiego
dla II etapu edukacyjnego wprowadzanego jako I język obcy w klasach
IV–VIII SP oraz jako II język obcy w klasach VII–VIII SP**

opracowany w ramach projektu:

**„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego
i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów
oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Redakcja merytoryczna: Beata Luc, Renata Rychlicka
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

Temat zajęć:

Dlaczego król nie może wspinać się po drzewach?

Poziom edukacyjny:

szkoła podstawowa, wariant II.1 podstawy programowej

Klasa, czas trwania zajęć: IV, 2 × 45 minut

Cele ogólne:

- wprowadzenie i utrwalenie słownictwa, zakres tematyczny „rodzina”;
- rozwijanie wiedzy kulturoznawczej dotyczącej hiszpańskiej rodziny królewskiej;
- doskonalenie umiejętności mówienia i prezentowania informacji;
- doskonalenie umiejętności zadawania pytań i formułowania odpowiedzi;
- doskonalenie kompetencji cyfrowych;
- rozwijanie umiejętności pracy w grupie.

Cele operacyjne**Uczeń:**

- zna słownictwo związane z nazwami członków rodziny;
- stosuje wiedzę z zakresu informatyki i plastyki na zajęciach językowych;
- potrafi wymienić członków hiszpańskiej rodziny królewskiej;
- dedukuje fakty na podstawie materiału wizualnego;
- doskonali umiejętność mówienia (zadawanie pytań, udzielanie odpowiedzi, zaprezentowanie przygotowanego materiału językowego);
- kształtuje kompetencje wyszukiwania i selekcjonowania informacji (drzewo genealogiczne).

Metody, techniki i formy pracy:

- metoda audio lingwistyczna;
- metoda gramatyczno-tłumaczeniowa;
- metoda projektu (tworzenie drzewa genealogicznego);
- rozmowa kierowana, metoda aktywizująca – ustna gra językowa;
- praca z materiałem ilustracyjnym;
- wykorzystanie materiałów z internetu (aplikacje i strony do tworzenia drzewa genealogicznego);
- praca indywidualna;
- praca w parach;
- praca z całym zespołem klasowym.

Środki dydaktyczne:

- drzewo genealogiczne hiszpańskiej rodziny królewskiej stworzone na potrzeby lekcji przez nauczyciela, projektor;
- kolorowe kartki papieru, papierowe korony króla, królowej i księżniczek;
- lekcja przeprowadzona w pracowni ze sprzętem komputerowym dla wszystkich uczniów, wykorzystanie zasobów internetowych – platformy do grafik, kreatora drzewa genealogicznego.

Przebieg zajęć

Część wstępna

- Nauczyciel rozpoczyna rozgrzewką językową, ma na głowie papierową koronę. Zadaje pytania dotyczące tego, kim jest król, gdzie i z kim mieszka, czy ma rodziców itd. Uczniowie odpowiadają na zadane pytania.
- Nauczyciel pokazuje drzewo genealogiczne stworzone na potrzeby lekcji (drzewo przedstawia hiszpańską rodzinę królewską). Lektor z uczącymi się analizują przedstawione drzewo rodziny i uczący opowiada o nim po hiszpańsku w 2–3 prostych zdaniach (*Esta familia es grande; El rey de España tiene dos hermanas, la madre del rey se llama Zofía* itp.). Pyta uczniów o znaczenie słowa *rey* oraz czy wiedzą, co to jest drzewo genealogiczne. Wskazując na prezentowane drzewo, nauczyciel zapisuje temat lekcji na tablicy.

Część właściwa

- Pierwsze ćwiczenie polega na powtórzeniu na głos w całym zespole klasowym słów i zwrotów opisujących drzewo i członków rodziny, które wypowiada nauczyciel (*la madre, el padre, la abuela, el abuelo, la hija, el hijo, la hermana, el hermano* itp.).
- Następnie nauczyciel zwraca się do uczniów i zadaje proste pytania o dane mamy, rodzeństwo i ich dane. Wszyscy uczniowie powtarzają wymowę nowych słów i całych zwrotów wspólnie.
- Nauczyciel zapoznaje uczniów z wyrażeniami i strukturami gramatycznymi wykorzystywanymi do formułowania pytań i odpowiedzi. Uczniowie poznają wyrażenia pytające *cómo*: w pytaniu *Cómo se llama*, oraz formułowanie pytań przy pomocy czasownika *tener*, np.: w pytaniu *Tiene hermanos? Tiene hijos?*.
- W kolejnym ćwiczeniu uczniowie pracują indywidualnie i na podstawie otrzymanego drzewa genealogicznego tworzą listę członków rodziny Króla Hiszpanii Filipa: formy męskie i żeńskie: mama, tata, brat, siostra, syn, córka, dziadek, babcia, ciocia, wujek, kuzyn, kuzynka itp.
- Następnym zadaniem jest gra językowa, uczniowie biorą udział w zabawie podsumowującej pracę indywidualną: jeden uczeń mówi nazwę członka rodziny, np. *madre*, zaś grupa odpowiada mu nazwą pary: *padre*, uczniowie stosują także liczbę pojedynczą i mnogą: *madre más padre son padres*.
- Kolejną aktywnością jest ćwiczenie ustne. Nauczyciel ma przygotowane cztery korony (króla Felipe, królowej i dwóch księżniczek). Uczniowie ustawiają się w kole. Uczący zakłada korony na głowy losowo wybranym uczniom, a reszta grupy ma za zadanie powiedzieć, kto to jest (*Rey Felipe, mujer de Felipe, hija de Felipe, padre de Leonor, madre de Sofía*).
- W kolejnej części nauczyciel dzieli uczniów na pary. Uczniowie w dwójkach tworzą **fikcyjne drzewo genealogiczne** wymyślonego bohatera składające się z trzech pokoleń (na dużych kartkach papieru lub na komputerze). W połowie pracy nauczyciel miesza grupy, biorąc z każdej pary jednego ucznia (tworzone drzewo na kartce/komputerze zostaje). Uczniowie mają za zadanie odnaleźć się w nowej parze i dokończyć wcześniej tworzone drzewo genealogiczne. Ma to na celu nauczenie uczniów pracy w różnego rodzaju parach, jest elementem zaskoczenia, co rozbudzi na nowo motywację do zadania. Uczniowie nie tylko utrwalają w tym zadaniu słownictwo związane z rodziną, ale uczą się kreatywności, innowacyjności, krytycznego myślenia oraz osiągnięcia wyznaczonego celu pomimo zmiany partnera w trakcie wykonywania zadania.

Część podsumowująca

- Uczniowie prezentują swoje drzewa genealogiczne na projektorze, a pozostałe grupy mają za zadanie zapisać dwa pytania, jakie mogłyby zadać do prezentacji kolegów. Po zakończonej prezentacji uczniowie z poszczególnych grup zadają swoje pytania prezentującemu. Nauczyciel podsumowuje wszystkie prezentacje razem z uczniami, nawiązując do wiedzy kulturoznawczej dotyczącej hiszpańskiej rodziny królewskiej, pyta uczniów, jak nazywają się królowie Hiszpanii, czy posiadają dzieci itp.
- Uczniowie mówią o tym, co im się najbardziej podobało w lekcji, czego się nauczyli, jakie jest ich ulubione słowo z lekcji. Na koniec wspólnie dokonują oceny swoich prezentacji. Samoocenę uczniowską można połączyć z oceną koleżeńską i nauczyciela, co daje poczucie wpływu na proces oceniania oraz zwiększa wewnętrzną motywację.

Komentarz metodyczny

- Nauczyciel powinien wcześniej przygotować drzewo genealogiczne hiszpańskiej rodziny królewskiej oraz papierowe korony królewskie. Może skorzystać z gotowego drzewa, wyszukać w internecie lub przygotować grafikę z członkami rodziny królewskiej.
- Należy pomyśleć o nawiązaniu współpracy z nauczycielem informatyki, który wprowadzi uczniów w tajniki tworzenia drzewa genealogicznego w programach i aplikacjach. Podobnie można przeprowadzić zajęcia wprowadzające słownictwo z zakresu dom, szkoła czy święta: uczniowie tworzą proste makiety domu, szkoły, wykorzystując ikonografię związaną z podstawowym słownictwem dotyczącym świąt.
- W tym ćwiczeniu uczniowie rozwijają kompetencje cyfrowe. Warto zwrócić uwagę na rozwijanie odpowiedzialności w zadaniu grupowym, doprowadzenie do zakończenia zadania i jego prezentacji w nowych grupach.

Uwagi do lekcji, alternatywne sposoby przeprowadzenia, adaptacja do nauczania zdalnego

- Jeżeli w danej szkole istnieje niedobór sprzętu multimedialnego, to prace informatyczne można przenieść na papier, wtedy nawiązuje się współpracę z nauczycielem plastyki.
- Jeżeli zespół klasowy jest duży, prezentowanie 12 par prac stanie się czasowo niemożliwe i nudne, wtedy nauczyciel może pomyśleć o pracach w grupach, nie w parach.
- W przypadku adaptacji lekcji do nauczania zdalnego, nauczyciel przedstawia drzewo genealogiczne na wirtualnej tablicy, uczniowie mogą wykonać swoje zadanie projektowe indywidualnie, poprzez aplikacje do tworzenia drzew genealogicznych i przestawić drzewa w wirtualnej przestrzeni oraz wykorzystując środki komunikacji elektronicznej. Uczniowie pytają się wzajemnie o swoje prace, zadając pytania odnośnie do szczegółów tych drzew.
- Nauczyciel może wykorzystać np. stronę internetową Wordwall, gdzie znajdzie dużo interaktywnych ćwiczeń związanych z hiszpańską rodziną królewską, można je wykonać w klasie, ale również online. Przykładowe ćwiczenia: prawda/fałsz, układanie słów i zdań z anagramów, koło fortuny z pytaniami dotyczącymi rodziny królewskiej.

Dostosowanie materiału dla uczniów ze SPE

- Ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE) tak jak wszystkich uczniów należy uczyć umiejętności podejmowania odpowiedzialności za zadanie

i doprowadzenia go do końca. Dostosowanie indywidualne wymagań wykonania zadania dla ucznia według orzeczenia lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej wymaga przygotowania innego ćwiczenia, np. uczeń dostaje wydrukowane na kartce drzewo hiszpańskiej rodziny królewskiej i uzupełnia je podanym słownictwem w ramce.

- Uczeń zdolny może przygotować czteropokoleniowe drzewo, zwiększając swój zasób słownictwa o słowa pradziadek, prababcia itp.
- Uczeń z dysfunkcjami powinien być umieszczony w parze z uczniem zdolniejszym, bardziej dopasowanym osobowościowo i chętnym do pracy.

Realizacja kompetencji kluczowych/treści ponadprzedmiotowych oraz umiejętności uniwersalnych

Zaproponowane rozwiązania pozwalają na kształtowanie wielu różnych kompetencji kluczowych:

- porozumiewanie się w językach obcych (znajomość słownictwa związanego z członkami rodziny, umiejętność zadawania pytań, umiejętność odpowiadania na pytania, uczeń w ćwiczeniach z części właściwej kształtuje te kompetencje),
- kompetencje cyfrowe (uczeń przygotowuje drzewo genealogiczne za pomocą aplikacji/programów),
- umiejętność uczenia się, kompetencje społeczne (ćwiczenie z fikcyjnym drzewem genealogicznym uczeń wykonuje w grupie, gdzie uczy się organizacji swojej nauki, jej oceny oraz kształtuje zdolność do pracy zespołowej),
- rozwijanie kreatywności i innowacyjności ucznia dzięki tworzeniu projektu drzewa.

Należy również wspomnieć, że w wyżej opisanych ćwiczeniach uczniowie rozwijają umiejętności wyrażania i rozumienia różnych punktów widzenia oraz osiągnięcia kompromisu.

Przykład zadań dla uczniów ze SPE

Nauczyciel przygotowuje dla uczniów wydrukowane i powiększone drzewo genealogiczne. Uczniowie pracują nad nim od początku lekcji. Wypełniają według zawartych w nim wiadomości poniższe zdania. Przykład:

1. *Cristina es ..... de Felipe.*
2. *Juan Carlos es ..... de Felipe.*
3. *Letizia es ..... de Leonor.*
4. *Elena y Cristina son .....*
5. *Leonor es ..... de Juan Carlos.*

Kolejne ćwiczenie może dotyczyć dedukcji nazwy członka rodziny. Przykłady:

1. *La madre de mi hijo es mi...*
2. *La abuela de mi hijo es mi...*
3. *El padre de mi hermana es mi...*
4. *La hermana de mi padre es mi...*
5. *El hijo de mi hermana es mi...*

Alina Konior – nauczyciel dyplomowany, absolwentka filologii germańskiej. Ukończyła program Europrof realizowany przez Ministerstwo Edukacji, Kultury i Sportu Hiszpanii przy współpracy z Ośrodkiem Rozwoju Edukacji oraz Instytutem Cervantesa. Uczy języka niemieckiego i języka hiszpańskiego w VIII Liceum Ogólnokształcącym w Bielsku-Białej. Opiekun i tłumacz w ramach programów Erasmus Plus, Kształcenie i Szkolenie Zawodowe, Mobilność Edukacyjna w Hiszpanii.

Justyna Oberman – absolwentka filologii hiszpańskiej i pedagogiki kulturoznawczej. Od 12 lat pracuje aktywnie jako nauczyciel języka hiszpańskiego. Swój warsztat pracy wzbogaca realizacją międzynarodowych projektów edukacyjnych. Interesuje się problematyką neurolingwistyki w nauczaniu a także zagadnieniami związanymi z wykorzystaniem kultury i sztuki w praktycznej nauce języka obcego. Specjalizuje się w metodyce nauczania języka hiszpańskiego.